

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової роботи

_____ Євген РОМАНЕНКО

« 18 » 04 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

_____ Анатолий ПОЛУХІН

« 18 » 04 2022 р.

УЗГОДЖЕНО

Декаан факультету економіки та
бізнес-адміністрування

_____ Сергій СМЕРІЧЕВСЬКИЙ

« 11 » 04 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Правове, економічне та інформаційне забезпечення
наукових досліджень»

(модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)

Галузь знань: усі галузі знань, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Спеціальність: усі спеціальності, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Освітньо-наукова програма: усі освітньо-наукові програми, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Форма навчання	Семес тр	Усього (годин/кредиті в ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР /К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Очна	1	180/6	30	30	-	120	-	-	диф.залік 1с
Заочна	1	180/6	18	12	-	150	-	-	диф.залік 1с

Індекс: РДФ-(1-9,17)-(051-292)/22– 1.2.1

СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Правове, економічне та інформаційне
забезпечення
наукових досліджень (модуль «Економічне
забезпечення наукових досліджень»)»

Шифр
документа

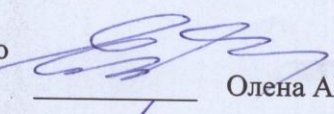
СМЯ НАУ
РП 11.01.01-01-2022

стор. 2 з 24

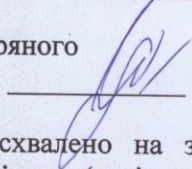
Робочу програму навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)» розроблено на основі освітньої програми та навчальних планів № РДФ-06/20-051/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка», освітньо-наукова програма «Економіка» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:

Зав. кафедри економіки повітряного транспорту, д.е.н., професор

Олена АРЕФ'ЄВА

професор кафедри економіки повітряного транспорту, д.е.н., доцент

Саміра ПЛЕЦЬКА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-наукова програма «Економіка») – кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 13 від 04.04.2022 р.

Завідувач кафедри

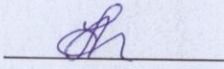

Олена АРЕФ'ЄВА

Гарант освітньо-наукової програми

Олена АРЕФ'ЄВА

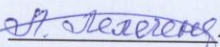
Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол №6 від 07.04.2022 р.

Голова НМРР

Анатолій ТОФАНЧУК

УЗГОДЖЕНО

Завідувач аспірантурою та докторантурою

 Анжела ЛЕЛІЧЕНКО

«8» 04 2022 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 3 з 24	

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	7
2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	12
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	12
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	13
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг	13
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг	14
2.4.1. Перелік питань для підготовки до заліку	14
3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ	17
3.1. Методи навчання	17
3.2. Рекомендована література	18
3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті.....	20
4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ	21

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
	стор. 4 з 24		

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розробляється на основі «Методичних рекомендацій до розроблення робочої програми навчальної дисципліни», затвердженої розпорядженням від 10.07.2019 №071/роз та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі соціальних та поведінкових наук.

Метою викладання дисципліни в межах модуля «Економічне забезпечення наукових досліджень» є формування у здобувачів теоретичних знань і практичних навичок щодо економічного забезпечення наукових досліджень.

Завдання вивчення навчальної дисципліни є:

- систематизувати у аспірантів систему сучасних знань і уявлень щодо оцінки рівня розвитку знань у сучасній економіці, особливостей структури наукового дослідження, економічного забезпечення наукових досліджень, механізму проведення аналізу ринку та його економічної ефективності, застосування стратегічного підходу до розвитку, використання проектного підходу до організації бізнесу, оцінки інвестиційної привабливості наукових досліджень та визначення сучасних тенденцій в економічному забезпеченні наукових досліджень;

- розвинути у здобувача навички самостійного придбання і використання в професійній діяльності знань щодо сучасної схема економічних наук в Україні; структури процесу формування концепції та програм розвитку соціально-економічної системи; концепції економічної ефективності конкурентних ринків та умов їх ефективності; підходів у проектному управлінні; моделей управління проектами; техніка фінансового інвестування на первинному і вторинному ринках цінних паперів; особливостей прямого фінансового інвестування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності**:

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність розробляти і управляти проектами;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 5 з 24	

- вміння логічно й стилістично правильно видобувати письмові й усні тексти довільної тематики;
- здатність до самостійної, індивідуальної роботи, володіння навичками здійснювати комплексні дослідження, керівництва науково-дослідною групою, прийняття рішень в міждисциплінарних областях;
- здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та / або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів за напрямом досліджень;
- здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті;
- здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності;
- здатність аналізувати та формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного, економічного життя, національної чи світової духовної культури в умовах глобалізації та інтернаціоналізації;
- здатність спілкуватися з представниками різних структур, налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства;
- здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання в межах науково-дослідної діяльності та\або професійну практику;
- здатність ясно і доступно пояснювати навчальний матеріал, адаптувати наукове знання в навчальний процес;
- здатність синтезувати та удосконалювати математичні моделі складних динамічних систем з комплексною обробкою інформації;
- розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та / або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках;
- застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та / або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи;
- виявляти та вирішувати проблеми сучасної економіки та знаходити способи їхнього розв'язання шляхом продукування нових знань; аналізувати основні тенденції та генерувати пріоритетні напрями розвитку

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 6 з 24	

науки управління; ефективно використовувати основні положення сучасних теорій економіки та управління для подолання кризових ситуацій на підприємстві; обґрунтовувати управлінські рішення, використовуючи нагромаджене теоретичне підґрунтя у сфері економіки та бізнес-адміністрування;

- застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та / або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи;

- демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності;

- уміти критично і системно оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

- здатність продемонструвати розуміння впливу технічних рішень в суспільному, економічному і соціальному контексті;

- формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень тощо) і математичного та / або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані;

- представляти результати самостійних оригінальних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення з дотриманням належної академічної доброчесності, а також демонструвати володіння методологією викладання професійно-орієнтованих дисциплін і нести відповідальність за навчання інших;

- знати праці провідних зарубіжних вчених, наукові школи та фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загальноцивілізаційного процесу;

- уміння та навички безперервного саморозвитку та самовдосконалення (навчання та самонавчання);

- вміння проведення виконуваних наукових досліджень високого інноваційного рівня, сприяння набуттю та комерціалізації прав інтелектуальної власності, що міститься в результатах науково-дослідних, дослідно-конструкторських, технологічних та навчально-методичних робіт.

Навчальна дисципліна «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (Модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)» посідає важливе місце серед дисциплін, що викладаються здобувачам у вищих навчальних закладах. Вона тісно пов'язана із вивченням таких курсів, як «Філософія науки та інновацій», «Тенденції розвитку та сучасний міждисциплінарний науковий дискурс»,

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 7 з 24	

«Англійська мова наукового спрямування» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Інноваційні методи прийняття рішень в соціотехнічних та соціокультурних системах», «Когнітивні технології прогнозування стану соціотехнічних та соціокультурних систем», «Управління знаннями», «Стратегічне управління та інноваційний розвиток підприємства» та ін.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з трьох навчальних модулів. Модуль №2 «**Економічне забезпечення наукових досліджень**», який є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи, домашнього завдання та аналіз результатів їх виконання.

Модуль №2 Економічне забезпечення наукових досліджень

Тема 1. Наука як система знань

Наука як система знань. Наукознавство та його основні розділи. Поняття, зміст, мета і функції науки. Форми організації та управління наукою в Україні. Основні ознаки наукового дослідження. Системність, доказовість та теоретичність наукового дослідження. Емпіричні, логічні та теоретичні пізнавальні завдання наукового дослідження. Класифікація наукових досліджень. Діалектичний метод і теорія пізнання процесу безпосередньої праці та її перетворення у науку. Побудова науки, анатомія науки, категорії і принципи, правила наукової теорії. Гіпотези. Наукові знання та їх розділ. Теоретичні і практичні знання. Конкретні науки. Сучасна схема економічних наук в Україні.

Знання як набір фактів. Знання як причина чи основа, що утворює предметну зону. Знання як набір спеціальних умінь. Знання, що ідентифікують індивідуального носія. Етапи розвитку суспільства. Типи суспільного розвитку в контексті економіки знань. Використання індивідуальних та колективних знань. Управління економікою знань. Функції знань в економіці нового формату. Знання як елемент людського капіталу. Економіка знань як нова форма соціально-економічного розвитку суспільства. Оцінка рівня розвитку знань у сучасній економіці.

Тема 2. Економічне забезпечення наукових досліджень

Поняття наукового дослідження, його основні ознаки та характеристики. Особливості структури наукового дослідження, його об'єкт, мета, завдання, основні форми. Вимоги до наукових досліджень. Основні види наукових досліджень. Відмінності та спільні риси емпіричних та

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 8 з 24	

теоретичних досліджень.

Явища і процеси економічного розвитку, їх пізнання. Застосування системного підходу в наукових дослідженнях. Проблемний підхід у науці. Сутність підходу та його призначення. Інструментарій вибору методів дослідження. Концептуальний підхід. Розуміння концепції. Різновиди концепції.

Структура процесу формування концепції та програм розвитку соціально-економічної системи. Етапи розробки концепції розвитку соціально-економічної системи. Програмно-регіональний підхід. Поняття комплексної програми. Потреби, що зумовлюють розробку комплексних програм. Схеми розробки комплексної програми. Системний підхід. Принципи використання системного підходу. Інші підходи економічних досліджень.

Інформаційна база щодо економічних досліджень: дані Державної Служби Статистики; дані митної служби (бази ЗЕД); дані профільних міністерств та асоціацій; дані операторів ринку; інформаційні ресурси підприємств (внутрішня база) та їх партнерів; дані спеціалізованих інформаційних ресурсів та ЗМІ; інформація, зібрана шляхом опитування споживачів; дані, отримані в ході проведення фокус-груп та інших досліджень тощо.

Тема 3. Концепція економічної ефективності конкурентних ринків та економічної ефективності

Наукові підходи до визначення поняття «ефективність». Концепція економічної ефективності конкурентних ринків. Умови ефективності.

Ефективність для споживача на ринку. Надлишок споживачів. Модель надлишку споживача. Концепція надлишку. Поняття надлишку виробників. Модель надлишку виробника. Графічна модель зміни надлишку виробників. Досягнення рівноважного стану. Сукупний надлишок (TS) на конкурентному ринку. Концепції економіки добробуту. Критерії оцінки добробуту. Підходи до справедливості: егалітаризм; утилітаризм; лібералізм (ролзівський підхід); лібертаріальний підхід (класичний лібералізм).

Економічний ефект. Економічна ефективність. Система показників економічної ефективності. Особливості оцінки економічної ефективності авіапідприємств. Система показників економічної ефективності авіапідприємств.

Аналіз інвестиційної привабливості галузі, у тому числі, авіапідприємств. Аналіз позицій та конкурентних переваг гравців ринку. Позиції та конкурентні переваги авіапідприємств. Можлива частка на ринку. Довгостроковий прогноз розвитку ринку. Регіони для ведення бізнесу та

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 9 з 24	

перспективи експорту продукції. Існуючий гравець: аналіз позицій компанії на ринку в динаміці; аналіз змін діяльності конкурентів; зміна поведінки споживачів; зміна каналів збуту; фактори впливу на ринок.

Дослідження ринкових ризиків. Особливості дослідження ринкових ризиків авіапідприємств. Інвестиційна привабливість галузі. SWOT-аналіз ринкового спрямування. PEST-аналіз факторів впливу на ринок. Існуючі ризики та бар'єри входу на ринок. Побудова карти ризиків на ринку. Побудова карти ризиків на ринку авіапідприємства.

Тема 4. Стратегічні підходи до розвитку

Сутність економічного розвитку. Розвиток і процес реформації.

Підходи до управління підприємствами. Системний підхід . Процесний підхід . Функціональний підхід . Ситуаційний підхід . Поведінковий підхід. Програмно-цільовий підхід. Прогнозний підхід. Функціонально-орієнтований підхід. Ситуаційний підхід. Стратегічний підхід.

Структура стратегічного управління. Сучасні підходи до розробки стратегії підприємства. Стратегії за періодами її реалізації. Стратегічні позиції. Стратегічні підходи: на основі відбору виконуваних стратегічних завдань; в умовах зростаючої невизначеності зовнішнього середовища; за рівнем прийняття рішень; залежно від способів забезпечення розвитку; щодо підтримки якості послуг; на основі диференціації; на основі фокусування.

Стратегічний підхід до розвитку персоналу як джерело підвищення конкурентоспроможності підприємства. Стратегічний підхід до розвитку персоналу авіапідприємства. Функції. Стратегічні підходи до розвитку: суб'єктів господарювання на основі активізації використання їх інноваційного потенціалу; фінансів підприємства; зовнішньоекономічної діяльності; ринку послуг в Україні. Стратегічні підходи до управління фінансовими ризиками підприємства. Стратегічні підходи до управління фінансовими ризиками авіапідприємства. Стратегічні підходи до соціального розвитку підприємства. Стратегічні підходи до управління інноваційним розвитком суб'єктів ринку. Підходи до формування конкурентної стратегії підприємства. Стратегічні підходи до економічного розвитку в умовах глобалізації. Підходи до формування конкурентної стратегії авіапідприємства.

Тема 5. Проектний підхід до організації бізнесу

Методи управління проектами. Класичний. Адаптивне управління проектами (Adaptive Project Framework). AGILE. Техніка огляду програми (The Program Evaluation Review Technique). Управління проектом за методом критичного ланцюга (Critical Chain Project Management). Метод критичного

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 10 з 24	

шляху (Critical Path Method). Екстремальний проектний менеджмент (Extreme project management). Метод SIX SIGMA. Теорія обмежень (Theory of Constraints). Метод управління проектами PRINCE2. Project Management Methodology (Projects in Controlled Environments). Канбан Kanban Project Management (KANBAN). SCRUM.

Проектний підхід в управлінні підприємством. Передумови виникнення проектного підходу управління. Система проектного управління. Підходи та принципи системи управління проектами. Проблеми використання проектного підходу в управлінні. Використання проектного підходу в управлінні авіапідприємствами.

Підходи у проектному управлінні. Портфельне управління. Реінжиніринг бізнес-процесів. Креативний підхід у проектному управлінні. Роль персоналу в реалізації креативного підходу. Вимоги до креативності співробітників. Модель мотивації продуктивної та непродуктивної креативності.

Моделі управління проектами. Ітеративна модель. Інкрементна модель (Incremental model). Спіральна модель (Spiral model). Модель управління організацією на основі програм і проектів розвитку. Модель програмного управління. Оцінка і аналіз систем управління учасників трансферу технологій. Проектний підхід в управлінні авіапідприємством, як важлива складова його функціонування.

Тема 6. Інвестиційна привабливість наукових досліджень

Економічна сутність інвестування. Об'єкти і суб'єкти інвестування. Роль інвестування у розширеному відтворенні. Стадії інвестиційної діяльності. Інвестиції у мікро- та макроекономіці. Законодавчі акти, що визначають правові засади інвестування. Права і обов'язки інвестора. Економічні методи державного регулювання інвестиційної сфери.

Майбутня і теперішня вартість інвестиційного капіталу. Показники оцінки інвестиційних ризиків. Методи виміру ризику. Премія за ризик. Поняття ліквідності інвестицій. Оцінка інвестицій в залежності від часу, потрібного для їх трансформації у грошові кошти.

Методи залучення іноземних інвестицій. Стратегія залучення іноземних інвестицій. Законодавча база щодо інвестування. Передумови інвестиційної активності. Визначення балансу взаємних інтересів. Система державного регулювання інвестиційних процесів.

Техніка фінансового інвестування на первинному і вторинному ринках цінних паперів. Особливості прямого фінансового інвестування. Особливості механізму фінансового інвестування в інвестиційних фондах та інвестиційних компаніях. Правове регулювання фінансових інвестицій, здійснюваних

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 11 з 24	

інвестиційними фондами і інвестиційними компаніями.

Принципи визначення ефективності інвестиційних проектів. Показники і види ефективності інвестиційного проекту. Комплексна оцінка ефективності проектних рішень, заснована на врахуванні часової та альтернативної вартості грошей. Конфлікт методів в оцінці ефективності альтернативних інвестиційних проектів. Світовий досвід оцінювання ефективності альтернативних проектів.

Особливості оцінки ефективності інвестиційних проектів на авіапідприємствах.

Тема 7. Сучасні тенденції в економічному забезпеченні наукових досліджень. Міжнародне співробітництво в сфері інтелектуальної власності

Інтелектуальна власність як економіко-правова категорія. Еволюція теоретичних уявлень про зміст та структуру відносин власності. Економіко-правовий зміст інтелектуальної власності. Структура інтелектуальної власності. Економіко-правові відносини щодо об'єктів патентного права. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обігу товарів і послуг як важлива складова інтелектуальної власності. Відносини щодо нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності. Сутність та специфіка авторського права. Особливості формування та реалізації суміжних прав. Передумови та стимули розвитку інтелектуальної власності в ринковій економіці.

Охорона та захист прав інтелектуальної власності. Потреба охорони та захисту прав інтелектуальної власності. Охорона прав промислової власності. Охорона авторського та суміжних прав. Актуальні проблеми комерціалізації інтелектуальної власності. Сутність і механізм комерціалізації інтелектуальної власності. Ліцензійні угоди, їх структура та класифікація. Економічна ефективність ліцензування.

Міжнародне співробітництво в сфері інтелектуальної власності. Проблеми формування глобального ринку прав на об'єкти інтелектуальної власності. Міжнародне співробітництво у сфері патентного права. Міжнародні аспекти охорони та захисту авторського та суміжних прав. Формування інституту інтелектуальної власності в Україні. Роль та значення інтелектуальної власності у формуванні національної інноваційної системи. Проблеми та перспективи розвитку інтелектуальної власності в Україні.

Проблеми та перспективи розвитку інтелектуальної власності на авіапідприємствах.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 12 з 24	

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №2 «Економічне забезпечення наукових досліджень»									
1.1	Наука як система знань	1 семестр				1 семестр			
		6	1		5	7			7
1.2	Економічне забезпечення наукових досліджень	7	1	1	5	8	1		7
1.3	Концепція економічної ефективності ринків та конкурентних економічної ефективності	7	1	1	5	8	1	1	6
1.4	Стратегічні підходи до розвитку	9	2	2	5	7	1		6
1.5	Проектний підхід до організації бізнесу	9	2	2	5	8	1	1	6
1.6	Інвестиційна привабливість наукових досліджень	9	2	2	5	8	1	1	6
1.7	Сучасні тенденції в економічному забезпеченні наукових досліджень. Міжнародне співробітництво в сфері інтелектуальної власності	7	1	1	5	7	1		6
1.8	Модульна контрольна робота №1	6	–	1	5	–	–	–	–
1.9	Підсумкова семестрова контрольна робота	–	–	–	–	7	–	1	6
Усього за модулем №2		60	10	10	40	60	6	4	50
Усього за навчальною дисципліною		60	10	10	40	60	6	4	50

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 13 з 24	

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Лекції	СРС	Лекції	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Наука як система знань	1 семестр		1 семестр	
		1	2	–	4
1.2	Економічне забезпечення наукових досліджень	1	2	1	4
1.3	Концепція економічної ефективності конкурентних ринків та економічної ефективності	1	2	1	3
1.4	Стратегічні підходи до розвитку	2	2	1	3
1.5	Проектний підхід до організації бізнесу	2	2	1	3
1.6	Інвестиційна привабливість наукових досліджень	2	2	1	3
1.7	Сучасні тенденції в економічному забезпеченні наукових досліджень. Міжнародне співробітництво в сфері інтелектуальної власності	1	2	1	3
Усього за модулем №2		10	14	6	23
Усього за навчальною дисципліною		10	14	6	23

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Практ. заняття	СРС	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
1.1	Наука як система знань	1 семестр		1 семестр	
		–	3	–	3
1.2	Економічне забезпечення наукових досліджень	1	3	–	3
1.3	Концепція економічної ефективності конкурентних ринків та економічної ефективності	1	3	1	3
1.4	Стратегічні підходи до розвитку	2	3		3
1.5	Проектний підхід до організації бізнесу	2	3	1	3
1.6	Інвестиційна привабливість наукових досліджень	2	3	1	3
1.7	Сучасні тенденції в економічному забезпеченні наукових досліджень.	1	3	–	3

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 14 з 24	

1	2	3	4	5	6
	Міжнародне співробітництво в сфері інтелектуальної власності				
1.8	Модульна контрольна робота №1	1	5	–	
1.9	Підсумкова семестрова контрольна робота			1	6
	Усього за модулем №2	10	26	4	27
	Усього за навчальною дисципліною	10	26	4	27

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг

№ п/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	14	23
2.	Підготовка до практичних занять	21	21
3.	Підготовка до модульної контрольної роботи	5	-
5	Підготовка до підсумкової семестрової контрольної роботи	-	6
Усього за навчальною дисципліною		40	50

2.4.1. Перелік питань для підготовки до заліку

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до заліку, розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

1. Наука як система знань
2. Сучасна схема економічних наук в Україні.
3. Етапи розвитку суспільства. Типи суспільного розвитку в контексті економіки знань
4. Економіка знань як нова форма соціально-економічного розвитку суспільства. Оцінка рівня розвитку знань у сучасній економіці.
5. Поняття наукового дослідження, його основні ознаки та характеристики. Особливості структури наукового дослідження, його об'єкт, мета, завдання, основні форми.
6. Вимоги до наукових досліджень. Основні види наукових досліджень. Відмінності та спільні риси емпіричних та теоретичних досліджень.
7. Явища і процеси економічного розвитку, їх пізнання. Застосування системного підходу в наукових дослідженнях
8. Проблемний підхід у науці. Сутність підходу та його призначення. Інструментарій вибору методів дослідження. Концептуальний підхід. Розуміння концепції. Різновиди концепції.
9. Структура процесу формування концепції та програм розвитку соціально-економічної системи

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 15 з 24	

10. Етапи розробки концепції розвитку соціально-економічної системи..
Програмно-регіональний підхід.

11. Інформаційна база щодо економічних досліджень

12. Наукові підходи до визначення поняття «ефективність». Концепція економічної ефективності конкурентних ринків. Умови ефективності.

13. Економічний ефект. Економічна ефективність. Система показників економічної ефективності.

14. Аналіз інвестиційної привабливості галузі

15. Інвестиційна привабливість галузі. SWOT-аналіз ринкового спрямування. PEST-аналіз факторів впливу на ринок

16. Підходи до управління підприємствами. Системний підхід . Процесний підхід . Функціональний підхід . Ситуаційний підхід . Поведінковий підхід. Програмно-цільовий підхід. Прогнозний підхід. Функціонально-орієнтований підхід. Ситуаційний підхід. Стратегічний підхід.

17. Структура стратегічного управління. Сучасні підходи до розробки стратегії підприємства

18. Стратегічний підхід до розвитку персоналу як джерело підвищення конкурентоспроможності підприємства

19. Стратегічні підходи до розвитку: суб'єктів господарювання на основі активізації використання їх інноваційного потенціалу

20. Стратегічні підходи до розвитку фінансів підприємства; зовнішньоекономічної діяльності; ринку послуг в Україні

21. Стратегічні підходи до управління фінансовими ризиками підприємства. Стратегічні підходи до соціального розвитку підприємства

22. Стратегічні підходи до управління інноваційним розвитком суб'єктів ринку. Підходи до формування конкурентної стратегії підприємства. Стратегічні підходи до економічного розвитку в умовах глобалізації

23. Методи управління проектами. Класичний. Адаптивне управління проектами (Adaptive Project Framework). AGILE. Техніка огляду програми (The Program Evaluation Review Technique). Управління проектом за методом критичного ланцюга (Critical Chain Project Management)

23. Метод критичного шляху (Critical Path Method). Екстремальний проектний менеджмент (Extreme project management). Метод SIX SIGMA. Теорія обмежень (Theory of Constraints). Метод управління проектами PRINCE2. Project Management Methodology (Projects in Controlled Environments). Канбан Kanban Project Management (KANBAN). SCRUM.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 16 з 24	

24. Проектний підхід в управлінні організацією. Передумови виникнення проектного підходу управління. Система проектного управління. Підходи та принципи системи управління проектами. Проблеми використання проектного підходу в управлінні.

25. Підходи у проектному управлінні. Портфельне управління. Реінжиніринг бізнес-процесів. Креативний підхід у проектному управлінні. Роль персоналу в реалізації креативного підходу. Вимоги до креативності співробітників. Модель мотивації продуктивної та непродуктивної креативності.

26. Моделі управління проектами. Ітеративна модель. Інкрементна модель (Incremental model). Спіральна модель (Spiral model).

27. Модель управління організацією на основі програм і проектів розвитку. Модель програмного управління. Оцінка і аналіз систем управління учасників трансферу технологій.

28. Проектний підхід в управлінні підприємством, як важлива складова його функціонування

29. Економічна сутність інвестування. Об'єкти і суб'єкти інвестування. Роль інвестування у розширеному відтворенні. Стадії інвестиційної діяльності

30. Інвестиції у мікро- та макроекономіці. Законодавчі акти, що визначають правові засади інвестування. Права і обов'язки інвестора. Економічні методи державного регулювання інвестиційної сфери.

31. Майбутня і теперішня вартість інвестиційного капіталу. Показники оцінки інвестиційних ризиків. Методи виміру ризику. Премія за ризик. Поняття ліквідності інвестицій. Оцінка інвестицій в залежності від часу, потрібного для їх трансформації у грошові кошти.

32. Методи залучення іноземних інвестицій. Стратегія залучення іноземних інвестицій. Законодавча база щодо інвестування. Передумови інвестиційної активності. Визначення балансу взаємних інтересів. Система державного регулювання інвестиційних процесів.

33. Техніка фінансового інвестування на первинному і вторинному ринках цінних паперів. Особливості прямого фінансового інвестування. Особливості механізму фінансового інвестування в інвестиційних фондах та інвестиційних компаніях

34. Правове регулювання фінансових інвестицій, здійснюваних інвестиційними фондами і інвестиційними компаніями.

35. Принципи визначення ефективності інвестиційних проектів. Показники і види ефективності інвестиційного проекту

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 17 з 24	

36. Комплексна оцінка ефективності проектних рішень, заснована на врахуванні часової та альтернативної вартості грошей

37. Конфлікт методів в оцінці ефективності альтернативних інвестиційних проектів

38. Світовий досвід оцінювання ефективності альтернативних проектів.

39. Інтелектуальна власність як економіко-правова категорія. Еволюція теоретичних уявлень про зміст та структуру відносин власності. Економіко-правовий зміст інтелектуальної власності

40. Структура інтелектуальної власності. Економіко-правові відносини щодо об'єктів патентного права. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обігу товарів і послуг як важлива складова інтелектуальної власності

41. Відносини щодо нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності. Сутність та специфіка авторського права

42. Особливості формування та реалізації суміжних прав. Передумови та стимули розвитку інтелектуальної власності в ринковій економіці

43. Охорона та захист прав інтелектуальної власності. Потреба охорони та захисту прав інтелектуальної власності. Охорона прав промислової власності. Охорона авторського та суміжних прав .

44. Актуальні проблеми комерціалізації інтелектуальної власності. Сутність і механізм комерціалізації інтелектуальної власності. Ліцензійні угоди, їх структура та класифікація. Економічна ефективність ліцензування.

45. Міжнародне співробітництво в сфері інтелектуальної власності

46. Проблеми формування глобального ринку прав на об'єкти інтелектуальної власності. Міжнародне співробітництво у сфері патентного права

47. Міжнародні аспекти охорони та захисту авторського та суміжних прав

48. Формування інституту інтелектуальної власності в Україні

49. Роль та значення інтелектуальної власності у формуванні національної інноваційної системи

50. Проблеми та перспективи розвитку інтелектуальної власності в Україні.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 18 з 24	

– дослідницький метод.

Крім того студентам надаються індивідуальні консультації (як при зустрічі викладача зі студентом так і через інтернет).

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни застосовуються навчальні технології: робота в малих групах, семінар-дискусія, мозкова атака, кейс, презентація тощо.

3.2. Рекомендована література

3.2.1. Ансофф, И. Стратегический менеджмент. Классическое издание : пер. с англ. ; переизд. / И. Ансофф. – П. : ПИТЕР, 2011. – 520 с.

3.2.2. Антошкіна Л.І. Управління знаннями: навчальний посібник / Л.І. Антошкіна. – Донецьк: Юго-Восток, 2011. – 179с.

3.2.3. Василенко В. О. Інноваційний менеджмент : навч. посібн. / В. О. Василенко, В. Г. Шматько. – 3-тє вид., вип. та доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 440 с.

3.2.4. Василенко В.О., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління підприємством: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/ Василенко В.О., ред.; МОН – 2-ге вид., випр. і доп. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 399 с.

3.2.5. Горбачова О.М., Рибак О.М. Інвестування: курс лекцій/ МОН; Національний авіаційний університет. Київ: Нау-друк, 2010. 87 с.

3.2.6. Гританс Я.М. Организационное проектирование и реструктуризация (реинжиниринг) предприятий и холдингов / Я.М. Гританс. - М.: Волтерс Клувер, 2005. — 205 с.

3.2.7. Гуляєва Н.М. Інвестиційний менеджмент: методика розв'язання практичних завдань: навчальний посібник/ Київський національний торговельно-економічний ун-т. Київ: КНТЕУ, 2015. 220 с.

3.2.8. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/ МОН. – Київ: Либідь, 2002. – 200 с.

3.2.9. Зубенко В. О. Використання логістики для інтенсифікації інноваційної діяльності на залізничному транспорті / В. О. Зубенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. – № 34. – С. 181–182.

3.2.10. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підручник / С. М. Ілляшенко. – Суми : ВТД – Університетська книга, 2010. – 334 с.

3.2.11. Інтелектуальна власність: теорія і практика інноваційної діяльності : підручник / М. В. Вачевський, В. Г. Кремень, В. В. Мадзігон та ін. – К. : Професіонал, 2005. – 448 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 19 з 24	

3.2.12. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: навчальний посібник. 3-є вид., перер. та доп. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 376 с.

3.2.13. Немчин А.Ф. Интеллектуальная собственность - один из источников наполнения бюджета. Стратегія розвитку України: соціологія, економіка, право: науковий журнал/ Національний авіаційний університет, Інститут Міжнародних відносин – Київ, 2008. – : № 1-2. – С. 331-338:

3.2.14. Паникарова С. В. Управление знаниями и интеллектуальным капиталом: [учеб. пособие] / С.В. Паникарова, М.В. Власов; М-во образования и науки Рос. Федерации, Урал. федер. ун-т. — Екатеринбург: Изд-во Урал. ун-та, 2015. — 140 с.

3.2.15. Пересада А.А. Інвестування: навчальний посібник/ МОН; Київський національний економічний університет. Київ: КНЕУ, 2004. 250 с.

3.2.16. Петрович Й. М., Кривешко О. В., Ступак І. О. Стратегічне управління конкурентоспроможністю промислового підприємства: монографія/ МОН МС України, Національний університет "Львівська політехніка". – Львів: Львівська політехніка, 2012. – 228 с.

3.2.17. Пілецька С. Т. Антикризове управління економічною стійкістю промислового авіапідприємства [Текст]: монографія / С. Т. Пілецька. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 320 с.

3.2.18. Семикіна М.В. Інтелектуальний бізнес: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей денної та заочної форми навчання. / М.В. Семикіна, О.М. Петіна; за ред. М. В. Семикіної. – Кіровоград: КНТУ, 2015. – 141 с.

3.2.19. Стратегічне управління : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Уклад.: О.М. Тищенко, В.О. Могилко, І.А. Дмитрієв, Р.В. Сагайдак-Нікітюк, І.Ю. Шевченко, О.А. Яценко. □ Х.: ХНАДУ, 2016. – 252 с.

3.2.20. Телишевська Л.І., Успенко В.І. Інвестиційний аналіз: навчальний посібник / МОН. Харків: Бурун книга, 2011. 280 с.

3.2.21. Халаїм Н. Правова охорона університетських досліджень. Університетська освіта/ ДВНЗ "Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана – Київ, 2012. – : № 2. – С. 60-65:

3.2.22. Шпильовий В.Д., Михальченко О. А., Шпильова Т. І., Казарінов Ю.І. Стратегічне проектне управління. 2015.

Допоміжна література

3.2.23. Ареф'єва О.В. Стійкий розвиток підприємств у міжнародному економічному просторі: Монографія. За редакцією Ареф'євої О.В. К:НАУ, 2018. 260 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 20 з 24	

3.2.24. Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т., Резніченко Д.С. Стратегічне управління потенціалом інноваційного підприємства. Інноваційні платформи управління економічними процесами в умовах цифровізації економіки: кол. моногр. За ред. д.е.н., проф. Прохорової В.В. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2020. 293 с.

3.2.25. Ареф'єва О.В. Методологічні підходи реалізації інноваційного управління розвитком підприємств / О.В. Ареф'єва, С.О. Ареф'єв // Адаптивне управління: теорія і практика» Серія «Економіка» Випуск 3 (6), 2017. <http://am.eor.by/index.php/gallery/125-vipusk-3-6-2017>.

3.2.26. Пілецька С.Т., Коритько Т.Ю. Ефективність управління підприємством, підходи та методи щодо її оцінки // Проблеми системного підходу в економіці : зб. наук. праць. – К. : НАУ, 2018. – Вип. 5(67). – С. 100–106.

3.2.27. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Інноваційний потенціал підприємства в системі антикризового управління. Accounting & Finance/Oblik i Finansi . 2020, Issue 87, p178-184.

3.2.28. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства «Економічні студії» Випуск 1 (27) березень 2020 р. С.146 – 151.

3.2.29. Романенко О. О. Еволюція підходів до стратегічного управління розвитком підприємства. Управління розвитком : зб. наук. пр. / Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. – Харків, 2016. - № 4. - С. 117–123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2016_4_19

3.2.30. Тертичка В.В. Стратегічне управління : підручник. Київ : «К.І.С.», 2017. - 932 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.portal.rada.gov.ua>

3.3.2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3.3.3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.

3.3.4. Методичні розробки кафедри (в електронному вигляді).

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 21 з 24	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль №1	
Виконання завдань на практичних заняттях	1 семестр	1 семестр
	20б×3=60	20б×2=40
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	31 бал	-
<i>Виконання модульної контрольної роботи №1</i>	20	-
<i>Виконання підсумкової семестрової контрольної робота</i>		40
Усього за модулем №1	80	80
Залік	20	20
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою
Виконання завдань на практичних заняттях, виконання модульної роботи, семестровий диференціальний залік	Підсумкова семестрова контрольна робота	
18-20	36-40	Відмінно
15-17	30-35	Добре
12-14	24-29	Задовільно
менше 12	менше 24	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 22 з 24	

виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок
в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Залік	Оцінка за національною шкалою
Денна форма навчання Заочна форма навчання		
72-80	18-20	Відмінно
60-71	15-17	Добре
48-59	12-14	Задовільно
менше 48	менше 12	Незадовільно

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 23 з 24	

шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до академічної довідки про виконання освітньо-наукової програми.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Правове, економічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень (модуль «Економічне забезпечення наукових досліджень»)»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2022
		стор. 24 з 24	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				